

IZHAJA VSAK DAN

tudi ob nedeljah in praznikih ob 5., ob ponedeljkih ob 9. zjutraj. P. samične šteje se prodajajo po 3 nč. (6 stot.) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Gorici, Kranju, St. Petru, Postojni, Sežani, Naborini, Sv. Luciji, Tolmini, Ajdovščini, Dornbergu itd. Zastarele šteje po 5 nč. (10 stot.).

OGLASI SE RAČUNAJO NA MILIMETRE v širokosti 1 kolone. CENE: Trgovinski in obrtni oglasi po 8 st. mm, osmrtnice, zahvale, poslanice, oglasi denarnih zavodov po 20 st. mm. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst 20 K, vsaka nadaljna vrsta K 2. Mali oglasi po 4 stot. beseda, najmanj pa 40 stot. Oglase sprejema Inzeratni oddelek uprave „Edinosti“. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“. — Plačljivo in uitojilivo v Trstu.

EDINOST

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

NAROČNINA ZNAŠA

za celo leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K; na naročbe brez dopolnane naročnine, se uprava ne ozira. Naročnina na nedeljsko izdajanje „EDINOSTI“ stane: za celo leto Kron 5.20, za pol leta Kron 2.60.

Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nepravilna pisma se ne sprejemajo in rokopiši se ne vračajo. Naročnino, oglašje in reklamacije je pošiljati na upravo lista.

UREDNIŠTVO: ulica Giorgio Galatti 18 (Narodni dom)

Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GODINA. Lastnik konsorcijski lista „Edinost“. — Natisnila Tiskarna „Edinost“ vpisana zadruga z omejenim poročilom v Trstu, ulica Giorgio Galatti šteje 18.

—————
Poštno-hranilnični račun št. 841-652. TELEFON št. 11-57.

Naša politično delo.

Bilo je nekdanj. V onih časih, ko se voditelji političnih strank ob času volitev jednostavno poseli okoli mize in razdelili mandate. In so, ne da bi koga — najmanj pa tistih, ki so imeli iti na volišče — povpraševali po njihovih potrebah, željah in zahtevah, jednostavno določevali: Peter bodi kandidat v tej, Pavel v oni, Miha v tretji skupini itd. In volilci so bili pokorni in poslušni, ubogali so in volili po došlem povelju. Niti na misel jim ni prihajalo, da bi moglo ali smelo biti drugače. Omizje „voditeljev“ je bilo suvereno v svojih sklepih in vsaki odpor bi pomenjal zločin revolucije.

Zato se tudi volilci niso nikoli izgubljali v grešne misli, da bi se oni, ki naj mu poverijo mandat in zaupanje, ki naj mu zaupajo zastopstvo svojih interesov, jim moral prav za prav predstaviti, da bi ga osebnost spoznali in da bi na eni strani oni čuli iz njegovih ust, kako hoče zastopati njihove interese, in da bi na drugi strani on čul iz njihovih ust, kakove so njihove želje in zahteve in česa jim treba najnujnejše.

Tako razmerje je bilo, pred, med in je ostajalo tudi po volitvah. Ni volilci, niti njihovi zastopniki se niso zavedali onega, česar treba neizogibno, da pride do veljave temeljnega principa resnično-ustavnega življenja — potrebe kontakta med volilcem in izvoljenim zastopnikom. Le posredno, po okoliših vodstva stranke je poslanec doznal o potrebah svojega volilnega okraja, a ta poslednji o delovanju svojega zastopnika.

To so bili časi, ko je volilec izvrševal le formo ustavnega življenja, ne da bi se pa zavedal pravic, ki mu jih daja to življenje.

Ti časi so bili in so — hvala Bogu! — minoli. Ti časi bogosličnosti vodstva so bili možni ob začetkih, ob popolni politični nezrelosti javnosti, ko kakega resničnega javnega mnenja v širokih plasteh niti ni bilo. Ali počasi, tako rekoč avtomatično, se je vendar vršila evolucija, proces demokratiziranja javnega političnega življenja in s tem dozorevanje volilcev — narodne mase sploh.

Dandanes more biti vodstvo pač moder, dobrohoten voditelj in regulator političnih stremeljenj, ali časi diktatorstva so minoli. Vodstvo, ki bi hotelo danes jednostavno diktirati kandidate brez vsacega ozira na voljo volilcev, bi kmalo doživelo polom. In izvoljenega zaupnika, ki bi menil, da nima njegove volice nič brigati, kako on izvršuje poverjeni mu mandat — bi že prve naslednje volitve poučile, da se je motil, in njegov zastopniški stolec bi bil postavljen — pred vrata parlamenta.

Z eno besedo: vodstvo in poslanci dandanes jednostavno ne morejo več izhajati brez kontakta z javnim mnenjem, oziroma z volilci. Res je sicer — in dobro je tako — da princip ustavnega življenja — kakor je to jasno izrečeno v ustavnih zakonih — ne dopušča takozvanega imperativnega mandata. To je: ne dopušča, da bi smeli volilci naravnost diktirati svojemu zastopniku, kako naj postopa v vsakem konkretnem slučaju. In dobro je tako — pravimo. Postopanje ni stvar principov, ampak taktike. Te pa ne morejo in zlo bi bilo, ako bi smeli volilci določati. Taktika se mora čisto ravnati po dogodkih in dejstvih, ki so veliki javnosti neznani, a s katerimi mora zastopstvo naroda v par-

lamentu modro računati. Vsako pritiskanje glede taktike bi le vezalo poslanca in bi čisto naravnost onemogočalo vestno izvrševanje mandata, kar bi moglo biti na največjo škodo koristim istih volilcev samih in celokupnih interesov naroda. Zato je dobro, da princip ustavnega življenja ne dopušča nikakega omejevanja poslančeve svobode po volilcih.

Pač pa imajo ti poslednji pravico zahtevati, da je poslanec v kontaktu z njimi, da jim poroča o svojem delu in jih seznaja s političnimi dogodki. To mora poslanec ne le zato, ker ga v to veže ustavna pravica volilcev, ampak dolžan je to tudi kakor narodnjak, sin svojega naroda, ker kakor tak mora le želeči, da se ljudstvo, ki je zastopa on, politično izobražuje in da dozoreva. In še več: tudi v svojem lastnem interesu mora vršiti to nalogo! Saj mu je to le v oporo na izvrševanju svojega mandata toliko nasproti državni upravi, kolikor nasproti sovražnikom, ako se more sklicevati na jasno in glasno izraženo voljo politično zrele in zavedne javnosti.

In lahko rečemo, da je ravno v dejstvu, da naše politično vodstvo v Trstu že leta sem po teh principih uravnava svoje razmerje do javnosti, da ohranja in širi kontakt med seboj in ljudstvom, med volilci in izvoljenimi zastopniki — da je, pravimo, ravno v tem pojasnilo našega velikega napredka v zvezi najneugodnejim razmeram: naraščanje naše narodne, politične, gospodarske in socialne organizacije — naših velikih volilnih uspehov.

Vzemite le v roko zadnje letnike tega lista, prelistajte jih v naglici in čitali boste o neštevilnih shodih v mestu in po okolici, ki jih je prirejalo naše vodstvo, da poučuje naše ljudstvo, da je politično šola in seznajanje z najrazličnejšimi javnimi dogodki. O velikem delu, ki so je dovršili taki shodi, je padla na shodu minole nedelje pametna beseda iz ust čestitega okoličana, ki je apeliral na vodstvo, naj pridno nadaljuje to šolo, in na ljudstvo, ki naj istotako pridno zahaja v to šolo!

Nekaka krona, vsemu temu delu, veliki obračun med vodstvom in zastopniki na eni, in javnostjo na drugi strani, so bili pri nas nekaj let sem občni zbori političnega društva „Edinost“. To je bila nekaka vsakoletna glavna revija. V ta namen je bil občni zbor spojen z velikim javnim shodom.

V tem pogledu nastane letos sprememba. Ne v stvari, ampak le v modusu. Odbor političnega društva „Edinost“ je letos iz tehničnih razlogov ukrenil, da bosta ta dva sestanka ločena. Dne 16. t. m. bo velik javni shod, na katerem bodo naš drž. poslanec in deželni poslanec pred vso javnostjo pokladali račun o svojem delovanju o načinu, kakor so izvrševali svoje mandate. Dne 23. pa občni zbor, kjer bo politično društvo poročalo svojim udom o svojem delu!

Naše vodstvo hoče torej obe strani našega političnega dela predložiti poklicanemu forumu. Na naši javnosti, je, da tudi ona priporoča, da te dve prireditvi dosežeta v polni meri svoj namen v smislu gornjih izvajanj!

Posebno v nekem pogledu moramo izreči tu odkrito besedo — graje. Vso važnost je priznavalo doslej le javnem shodu, a premalo občnem zboru političnega društva.

vanu. Sam je sedel nanj, mene pa posadil nasproti v naslonjač in začel s trepetajočimi in drhtečimi ustinicami govoriti, ne da bi spustil rok, govoriti s prosečim glasom in s solzami, ki so se mu zasvetile hipoma na trepalnicah.

„Aleksij Ivanovič, rešite, rešite, prizanesite!“

Dolgo nisem mogel ničesar razumeti: govoril je in govoril ter venomer ponavljal: prizanesite, prizanesite! Slednjič mi je prišlo na misel, da pričakuje od mene sveta, ali boljše rečeno, da se je od vseh zapuščen, v togi in skrbi, spomnil name in me poklical, da bi mogel vsaj govoriti in govoriti.

Zmešalo se mu je, ali pa je skrajno vznemirjen in razburjen. Sklepal je roke in hotel poklekniti pred-me, da bi (kaj mislite?), — da bi takoj šel k m—lle Blanche in jo preprosil, pripravil do tega, da se vrne k njemu in se z njim omoži.

„Toda general,“ sem zaklical, „saj me m—lle Blanche do sedaj nemara še opazila ni! Kaj morem jaz pomagati?“

Toda zaman je bilo vse oporekanje.

Političnim govorom poslancev je sledilo naravnost z napetostjo, ni pa kazalo toliko zanimanja za poročila političnega društva, iz česar bi se moglo sklepati, da nima pravega umevanja za težko in nevaležno delo tega društva. Letos bosta oba shoda ločena in naši javnosti bo dana prilika, da se pokaže zrelo in razumno na obe strani. Je tudi ljudij, ki kritikujejo naše pol. društvo, ker jim ne ugaja to ali ono na delovanju odbora.

Nu tudi politično društvo samo si ne maši ušes pred glasom potreb sedanjega časa — tudi ono samo si želi osveženja. Ali to more zopet le — iz javnosti. Ono se želi bolj in bolj popularizirati.

Ali zavedni rojaki naj mu segnejo pod roko. Oni, ki še niso člani, naj se vpišejo — in članarina je tako nizka, da lahko vsakdo to stori — v društvo že na javnem shodu, da bodo imeli že na občnem zboru besedo, da predložijo svoje želje in dajo vodstvu svoje nasvete! Le beseda kritike na pravem mestu more biti plodonosna, dočim je taka beseda v neprimernih krajih in ob neprimernem času le — destruktiven element: element, ki pač podira in ne gradi!

Po tej odkriti besedi — narekovani le od navdušenja za napredek in uspešnost našega političnega dela — opozarjamo še enkrat rojake na javni shod dne 16. in občni zbor političnega društva „Edinost“ dne 23. t. m. v „Narodnem domu“ v Trstu.

Ogrska kriza.

Khuen-Hedervary na pozorišču!!

Čez sedem let prihaja vse prav. Resničnost tega pogovora se je zopet pokazala v sedanji ogrski krizi. Potem, ko so vsi „štriki“ popokali, so poklicali na krmilo glasovitega Khuen-Hedervary-ja, o katerem se je splošno mislilo, da je že politični mrlič. Khuen-Hedervary je torej bodoči mož. Ali se mu posreči to, kar se ni posrečilo nikomur drugemu?

Lukacs je bil zadnji poskus za parlamentarnično in ustavno rešitev krize. Poziv Khuen-Hedervary-ja znači začetek ere — absolutizma. Že danes vlada na Ogrskem ex-lex stanje, brez proračuna, brez dovoljenih davkov.

Parlament seveda ne dovoli Khuenu niti fikka. Jasno je torej, da s parlamentom Khuen ne bo mogel vladati. Kaj potem? Razpustiti parlament? In potem? Razpisati nove volitve? Ali tu nastaja vprašanje: Volitve na podlagi sedanjega, ali na podlagi novega oktroiranega volilnega reda? Bilo kakor bilo, gotovo je, da se približuje za Ogrsko doba hudih bojev. Bilo bi nevaležno delo, ako bi hoteli že danes prerokovati, kaj vse se še utegne izcimiti iz sedanje ogrske krize. Počakajmo torej pred vsem, da sestavi Khuen svojo vlado, potem bomo laglje izrekli svojo sodbo o njegovih namelih. Toliko pa je gotovo že danes, da ti nameni niso dobri za sedanjo vladajočo madjarsko kliko!

In glejte igro osode! Madjari so pred skoro 30 leti poslali Khuena na Hrivate, sedaj pa bodo sami okušali prijetnost njegovega tiranskega sistema!

Khuen Hedervary sestavi ministerstvo.

BUDIMPEŠTA 11. Ogr. biro poroča z Dunaja: Grof Khuen-Hedervary je prišel ob 11. uri k cesarju na avdienco. Avdienca je trajala eno uro. Nato se je podal v kabi-

netno pisarno, kjer se je mudil več časa. Po eni uri se je vrnil v hotel, kjer je zbranim zastopnikom tiska naznanil, da mu je cesar poveril sestavo ministerstva.

O svojem delavnem programu ne more ničesar priobčiti, dokler se ne posvetuje s svojimi političnimi sodelavci.

Grof Khuen-Hedervary se popoldne poda na svoje posestvo v Hedervar, od koder se vrne v Budimpešto. Tajni svetnik Lukacs je pozvan na avdienco za 2. uro popoldne.

Grof Pejačević pri cesarju.

DUNAJ 11. Cesar je včeraj vsprejel v avdienci bivšega hrvatskega bana in sedanjega poslanca hrvatsko-srbske koalicije grofa Teodorja Pejačevića. Avdienca je trajala izredno mnogo, ker se je cesar natančneje informiral o političnih razmerah na Hrvaškem. Grof Pejačević je podal vladarju verodostojno sliko vseh političnih dogodkov. Izvajanja grofa Pejačevića so napravila na cesarja izredno velik utis. Govori se, da bo skoraj gotovo imenovan hrvatskim banom grof Pejačević.

Lukacs pri cesarju.

BUDIMPEŠTA 11. Ogrski biro poroča z Dunaja: Tajni svetnik Lukacs je bil ob 2. uri pri cesarju na avdienci, ki je trajala četrte ure. Lukacs se je odpovedal nalogi za sestavo kabineta. Cesar se mu je zahvalil za trud ter ga najmilostneje odpustil.

Dnevne vesti.

Slovenska nezavednost. Prejeli smo: Koliko nezavednosti vlada še med dobrim delom slovenskih trgovcev in kakšno „specijalitet“ med drugimi trgovci tvorijo naši trgovci na deželi, pojasnjuje v par živih luči sledeči slučaj:

Podpisani sem uslužben pri neki tukajšnji italijanski tvrdki, ki ima s Slovenci mnogo posla in ki tudi spoštuje in uvaža slovenski jezik. Ravno jaz sem nastavljen za slovensko dopisovanje.

Pred nekaj dnevi sem imel nalog, da pišem nekemu slovenskemu trgovcu in sem tudi izvršil ta posel. Čez nekaj dni pa je prišel odgovor od dotičnega trgovca; in glej ga vraga: odgovor je bil pisan v — italijanskem jeziku!! Strmeče sem se povpraševal: kako je možno, da izventrjaški slovenski trgovec na slovensko pismo italijanske tvrdke odgovarja v italijanskem jeziku?!

Ali od strani naših trgovcev na deželi je možno tudi to. Potem pa se ni prav veliko čuditi, če tukajšnje italijanske tvrdke odgovarjajo izzivalno na slovenska pisma kakega bolj zavednega slovenskega trgovca, kakor se to dogaja večkrat. Tak dogodek je tudi „Edinost“ zabeležila te dni, ko je tvrdka Cumin, Mauro & Co. odgovorila na neko slovensko pismo kar nesramno, da Slovencev ni v Trstu! To je naravno. Dokler imajo dotične tvrdke slovenskih odjemalcev, ki večinoma nemškutarijo in lahončijo, bodo imele tudi drzno čelo, da bodo na slovenska pisma nesramno odgovarjale. To pa bi se gotovo ne dogajalo, ako bi vsi naši trgovci na deželi dosledno dopisovali slovensko! Potem bi kmalu upadle drzne perote tukajšnjim italijanskim fanatikom, ki bi bili prisiljeni na slovenske dopise odgovarjati slovenski.

Slovenski trgovci naj vedno dopisujejo v svojem jeziku, ker s tem bodo delali več časti našemu narodu in bi ob enem marsikakemu našemu človeku tukaj pomagali do kruha.

Nekdo.

denar, oni denar, ki smo ga prinesli s seboj, ne vem koliko, zdi se mi, da sedem sto frankov — dovolj je bilo in vse... a dalje, ne vem, ne vem...

„Kako pa poplačate v hotelu?“ sem yskliknil strahom.

„In kaj pa potem?“

Zamišljeno me je pogledal, a me ni niti razumel niti slišal. Skušal sem govoriti o Pavlini, o otrocih. Naglo je odgovarjal: „da, da!“ Toda takoj je zopet začel govoriti o knezu, o tem, da se sedaj m—lle Blanche z njim odpelje in „tedaj... in tedaj, kaj naj storim, Aleksij Ivanovič! Za Boga!“ se je mahoma obrnil k meni. „Kaj naj storim; kajne, da je to nevaležnost, prava, črna nevaležnost!“

In solze so mu začele liti o potokih. (Pride še.)

Naši mestni očetje.

Niko Ninič.

Senigaglia. Zdi se, da je prišel ta močiček v socialno demokracijo, kakor Pilat v credo. Posebnih parlamentarnih zmognosti

PODLISTEK.

51

Igralec.

ROMAN. - IZ SPOMINOV MLADENIČA.
Ruski spisal F. M. Dostojevskij. Poslovenil R. K.

Zapečatil sem pisemce in je odposlal po slugi z naročilom, da jej izroči lastno-ročno. Odgovora nisem čakal, toda čez tri minute se je vrnil sluga z vestjo, da so me veleli pozdraviti.

Ob sedmih sem bil poklican h generalu.

Bil je v kabinetu in oblečen kakor na odhod. Klobuk in palica sta ležala na divanu. Pri vstopu se mi je zazdelo, da je stal sredi sobe razkoračen, s povešeno glavo, in da je govoril glasno sam se seboj. Komaj pa me je zazrl, je skočil k meni malodane s krikom, da sem se nehoti umaknil in hotel zbežati; toda prijel me je za obe roki in me potegnil k di-

Opomba ur'edništva. Ti žalostni pojavi slovenske nezavednosti se ponavljajo posebno v zadnjih časih, kakor nam poročajo tudi naši slovenski mestni trgovci. Štvar pa je tako važna, da jej hočemo zopet posvetiti poseben članek.

Stolni kapitel v Trstu. Cesar je imenoval kanonika stolnega kapitlja v Trstu Petra Flego stolnim školašnikom tega kapitlja in duhovnega pomočnika pri Novem sv. Antonu v Trstu Justa Buttignoni kanonikom stolnega kapitlja.

Sinočnje predavanje prof. dr. Merharja o „Prešernu in ilirski ideji“ je privabilo v „Sokolovo dvorano“ lepo število občinstva, po večini inteligence. G. predavatelj nam je plastično in na zanimiv način opisal zgodovino ilirizma, počenši od rimskih časov pa do Prešernove dobe. Izlasti nam je razložil vzroke, iz katerih Prešeren ni bil prijazen ilirskemu gibanju, ki sta je s posebnim vnurom propagirala Stanko Vraz in Ljudevit Gaj, čegar stoletnico smo praznovali lani. G. predavatelj je zaključil z besedami: Gaj in Vraz sta nam pokazala pot po kateri moramo hoditi!

Na koncu so poslušalci z glasnim ploskanjem izražali predavatelju svoje zadovoljstvo na zanimivih izjavah o dobi, ki je bila tolike važnosti za naš narodni pokret in sploh jugoslovansko vprašanje.

Tečaj italijanskega jezika. Opozarjamo še enkrat vse one, ki se zanimajo za ta tečaj, da se pouk vrši ob ponedeljkih in petkih od 6—7 in ob sredah in sobotah od 7—8 zvečer. Udnina znaša samo pet kron mesečno. Učni prostori so v ulici G. Galatti 12. II.

Mestni svet tržaški imel bo jutri ob 7. zvečer svojo sejo. Med drugim se bo razpravljalo tudi o novi tarifi za izvoške.

Ciril-Metodov ples. Vsi gospodje in gospodične, ki imajo bloke srečk za minuli Ciril-Metodov ples, pa jih do sedaj še niso vrnili, naj to store danes popoldne od 5 do 7 ure. Srečke naj prineso k g. Biček v hotel „Balkan“, kjer čakam nanje.

Petrovec.

Vabilo na naročbo tamburaškega instrumentalnega lista „Lira“, ki bo izhajal vsaki 25. dan v mesecu. „Lira“ bo prinašala samo efektne, v lahkem slogu sestavljene skladbe, uporabne za zabave, plese, izlete itd. Vsebinska „Lira“ bodo koračnice, plesni in zabavni komadi, kupleti za en in več glasov — (katerim bo podstavljen tudi klavirski izvelec) — in ženski zbori s spremljevanjem tamburaškega zbora.

Prva številka „Lira“ izide 25. januarja t. l., ter bo veljala vse leto 10 K, za pol leta 5 K. Posamezne številke 1 K 20 stot. Naročila sprejema upravnštvo „Lira“ v Ljubljani, Sodna ulica št. 4, II. nad.

Pomlad v zimi. Iz Šempolaja nam pišejo: Dne 6. t. m. smo imeli uprav pomladanski dan. Topli solnčni žarki so blagodejno vplivali na človeka po deževju prejšnjih dni. — Pa tudi na naravo so delovali. Na sprehodu sem opazil pet maritčkov, ki so si gredli na solčnih žarkih svoje premočene ude. Eni si niso upali z vsem telescem na dan — mari da niso prav zaupali tej zimski toploti — in so samo glave moleli ven. Ni čudo, saj imamo ob tem času sicer najhujšo zimo.

Iz Sv. Ivana pa nam prinesel prijatelj skoro popolnoma dozorele ringlo.

Gospod Ivan Kraljič iz Boljunca pa nam je doposlal skoro zrela jabolka in hruške, ki jih je nabral sedaj, v sredi zime! To je ponoven dokaz, kako izredno mila je letošnja zima. Bojimo pa se, da sledi mili jeseni in zimi slaba pomlad.

Tržaška mala kronika.

Goljufija bančnega uradnika. Poročali smo predčerašnjem o aretaciji mladega Edvarda Lupetina, uradnika v tukaj. filijalki kreditnega zavoda. Lupetina je obdolžen, da je ponaredil pismo s podpisom tvrde Rossi in Segre, v katerem je ta trdila dozdnevno naznanila banki, da bo ona izdala šek za K 5780 na korist tvrde Felice Dominig (ki pravzaprav niti ne obstoja), dostavil to pismo

banki in potem seveda potom tretje osebe inkasiral oni znesek. Ko je goljufija prišla na dan, je sum padel na Lupetino, ki je bil tudi aretiran. Pri njem so našli znesek K 2100 v zaprtem ovitku, o katerem je doslej najvno trdil, da mu ga je prijatelj vtaknil v žep.

Pred nekaj meseci je bila izvršena na škodo iste banke goljufija ob približno istih okoliščinah v znesku 9000 kron. Tedaj so obdolževali uradnika Mazorana, ki je bil tudi odstavljen in proti kateremu je bila uvedena preiskava — pa z negativnim vspehom. Sedaj pa oblast poizveduje, ni-li bil Lupetina vpleten tudi v ono goljufijo.

Posledice ljubosumnosti. Viktor Vianello, 38-letni tesar iz Trsta, biva skupaj z Marijo Bevk, kukarico v gostilni v ulici D. Rossetti št. 3. Predsinočnjem se je z nekaterimi prijatelji nahajal v omenjeni gostilni. Nahajal se je tam tudi Martin Legović, 26-letni trgovec iz Vižinade. Ta si je dovolil neke šale z Bevkovo. Vianello ga je zato oštel.

Legović je planil nadenj in nastala je strašna rabuka. Krčmar Blakoni, svak Legovića, je tedaj (bila je ravno polnoč) potegnil revolver in ga naperil proti Vianellovi družbi, veleč jim naj gredo, ker da drugače jih ustrelj.

Nastopila je policija, ki je vse odvedla na policijo. Med potjo pa je Legović z železom udaril Vianello po glavi tako, da se je isti zgrudil na tla. Njegova rana je jako težka. Spravili so ga v bolnišnico.

„Soirées noires.“ Iz parfimiranih vlemestnih luž. — V ulici Aquie št. 9 se od nekaj mesecev sem nahaja takozvani „gledališki hotel“, v katerem bivajo skoraj izključno šansonetke od varietetnega gledališča „Eden“, in od šantanov „Gatte“ in „Gambirinus“, kakor tudi drugi „umetniki“, ki nastopajo na onih odrih. Policija je že pred nekaj časom zavohala, da so se v tem dozdnevem hotelu skoraj vsako noč vprizarjale pravcate „soirées noires“, razposajene orgije, katerih se je udeleževalo veliko moških in žensk.

Včeraj zjutraj ob zori je policija, zastopana od oficijala Degiampietro, kancelista Modic in agentov Zorzon in Doljak, predvidno postopajoč, da bi nihče ne ušel, udrla v hišo in... našla, kar pač je morala najti!! Neko vrsto Parc-aux-Cerfs (Jelenov gozd) à la Ludvik XV!

Dočim je policija pustila bakante in bakantije na svobodi, je aretirala lastnico „hotela“, neko Ana vd. Fischer. Dognalo se je potem, da je ista zakrivila tudi hudo delstvo goljufije potom prigrvarjanja h krivemu izpovedanju pred sodiščem.

Tatvina v Imoli, aretacija v Trstu. Pred nekaj tedni je bila v bolnišnici Usmiljene kongregacije v Imoli (v Romani na Laškem) izvršena znatna tatvina na perilu ne da bi bili mogli aretirati tatove. O tej tatvini so obvestili tudi tukajšnjo policijo. Inspektor policijskih agentov Moretti, ki mu je bila poverjena ta zadeva, je ne-le iztaknil tatove, ampak tudi rešil plen. V ul. Pozzo bianco št. 4 je bil aretiran Peter Serrattini, 42-letni kočijaž iz Imole. Priznal je, da je vprašano perilo (zapelnilo so pri njem zaboj za perilo) spravil k svoji sestri Terezi poročni Muzzi v Trstu. Pri isti so perilo zares našli, kakor tudi nekaj perila vkradenega v tukajšnji bolnišnici. Autor te tatvine je bil tudi aretiran. Isti — nek Medardi Montanari iz Laškega — je vkradel perilo, ko je bil bolan v bolnišnici. In za te ljudi mora naša občina plačevati bolniške stroške brez vsacega povračila!

Višji policijski svetnik Frenner — žrtev nezgode na lovu. V nedeljo popoldne se je višjemu policijskemu svetniku g. Karlu Frenneru pripetila težka nezgoda. Ko je bil z nekoliko prijatelji na lovu blizu Štanjela, je bil zadet v hrbet od strela iz puške, nabite s šibranj. G. Frenner se je zgrudil na tla; ko so prihiteli njegovi prijatelji je bil skoraj v nezvesti. Popeljali so ga takoj v Štanjel, kjer ga je zdravnik preiskal. Isti se je izrazil, da je njegovo stanje jako nevarno. Takoj so brzojavili rodbini in sodniki so se že predčerašnjem podali v

Štanjel. Zdi se, da je oni strel sprožil nek lovski čuvaj.

Koledar in vreme. — Danes: Arkadij muč. — Jutri: Veronika dev.

Temperatura včeraj: ob 2. uri popoldne + 7° Cels. Vreme včeraj: megleno.

Vremenska napoved za Primorsko: Motno. Slabi vetrovi. Zelo hladno.

Naše gledališče.

V nedeljo se je uprizorila na našem odru že znana veseloigra „Katakomba“, katera pa, žal, ni bila izvedena tako kakor bi morala biti in kakor se jo je izvajalo tudi na našem odru. Kakor sploh pri vsaki igri, tako je še posebno pri veseloigri potreba, da igralec obvladuje snov, katero mora deklamirati, na drugi strani pa mora znati svoje vstopne, kar se je oboje pri tej uprizoritvi pogrešalo. Da, še več. Ne-le, da niso bili začetniki kos svojih nalogi, ampak celo igralci in igralk, od katerih smo vedno več pričakovali, so nas presenetili s svojo negotovostjo.

Da je igra kljub temu kolikor toliko uspela, zahvaliti se je gospej Danilovi in gg. Rajnerju in Potratu, ki so spravili prisotno občinstvo v prav židano voljo.

G. Rajner je bil izvrsten tip prikritega „štreberja“ Bohrmanna in je s svojim vedenjem izbornu karikiralo surovega in nezadovoljnega uradnika v Katakombah. Njegov izgovor je bil izredno dober in tudi igra je bila ves čas živahna, tako, da se je občinstvo prav dobro zabavalo.

G. Potrato je predstavljal in izbornu pogodil uradnega slugo Blima ter je s tem pokazal, da ima sposobnosti dobrega igralca.

Ulogo ekscelesce Ostergarda je izvedel g. Lesić v splošno zadovoljstvo s svojo izvrstno masko in mimiko. Ugaljal je tudi g. Bratina kot Baron Ruding in isto velja glede g. Boleslavskega, ki je pogodil nastop komornega predsednika. G. Zvezdan je bil sicer v nekaterih nastopih srecen, toda včasih je bil premrtev in so se zgubile njegove besede popolnoma na odru.

Izmed ženskih ulog omenjam v prvi vrsti one g. Danilove, ki je vlogo ekscentrične Rusinje podala z ljubkostjo in umerjeno razposajenim humorjem. Pogodila je tudi eksotični ton govornice. Potem omenjam še gospe Ponikvarjeve ter g. ce Mekindove. Bili sta dobri in bi bili morda še boljši, da ja ni oviral na tem ostali okoliš.

Igra je dosegla sicer svoj cilj, namreč, da se je občinstvo iz srca nasmejalo, toda čast našega odra zahteva, da se igra vsaj primerno umetniški stopinji, do katere se je že povzpelo naše gledališče: da stalno napredujemo in ne, da nazadujemo. X.

Dostavek uredništva. Naš kritik je torej pohvalil izborne interpretacije posamičnih glavnih vlog, grajal pa je ensembel, ki so motili celotni utis. V pojasnilo naj povemo tu, da je gledališče po premijeri „Lolinega očeta“ dne 2. t. m. uprizorilo dne 6. t. m. zopet jako težko noviteto, Strindbergovo dramo „Oče“, in dne 8. t. m. pa gostovalo v Gorici z lisenovo dramo „Nora“. Tako delo bi delalo napor in čast tudi kakemu velikemu odru. Ob naših skromnih razmerah pa je naravnost čudež — tem bolj, ko so vse te tri predstave bile na precej visoki umetniški stopinji. Za vprizoritev „Katakomb“ ni ostajalo absolutno nikakega časa za vaje, ki so — četudi so pojedini igralci sigurni v svojih vlogah — absolutno potrebne za ensembelske nastope in za statisterijo. Opravičena graja našega kritika ne zadevuje torej organične hibe našega gledališča, marveč utegne ravno veseloigra „Katakomba“ ob več vajah postati naravnost paradni komad našega gledališča, s katerim bi se lahko povsod pokazalo.

Vest, da nas naše gledališče preseneti v nedeljo s tremi izvirnimi dramatičnimi deli nekega odličnega Tržačana, ki se skriva pod psevdonimom „Tugomir“, je povsod zbudila veliko zanimanje in napeto pričakovanje. Imena iger in nadaljne zanimivosti povemo v jutranji številki.

mного dobre volje in vstrajnosti. To je pa gotovo že danes, da pri Mrachu, Daurantu in Rascovichu ne bo vsa dobra volja nič pomagala.

Miklavc. Utepel si je v glavo, da mora doseči za sv. M. Magd. novo cesto za pokopališčem, pa slov. šolo bi hotel tudi imeti za svoj okoliš pri sv. Ani. Dobre volje mu ne manjka, navdušenja tudi ne. Želimo mu tudi dovolj vstrajnosti, a tej vspeha!

Sancin. Kakor slovenski svetovalci sploh, tako ima tudi on to smolo, da večina dosledno odklanja vse njegove predloge. V zadnji proračunski debati je predlagal med drugim tudi celo vrsto novih svetiljk za Škedenj, a večina menda ni dovolila niti ene.

Martinis. Vnet zastopnik svojih volilcev in pri tem tudi specialist za duhovite mejklice. Le škoda, da jih poročevalec „Edinosti“ navadno ne sliši radi neugodnih razmer v dvorani. Dr. Martinis je doprinesel čudež, da je bil neki njegov predlog enoglasno vsprejet. Pri tem je nudil tržaški mestni svet popolnoma enako sliko, kakor oni za-

Društvene vesti.

Akad. fer. društvo „Balkan“. Danes ob 8. uri zvečer sestanek. Predava tov. Vl. Muha o „zgodovini časnikaštva“.

I. plesni venček glasb. dr. „Trst“ se bo vršil v soboto dne 22. januarja t. l. v veliki dvorani „Trg. izobraž. društva“ ul. S. Francesco 2. I. Toliko na znanjeslavnemu občinstvu. Poskrbi se tudi za prepotrebni podporni fond N. D. O.

„Telovadno društvo „Sokol“ v Trstu. Odborova seja se vrši danes 12. t. m. v društvenih prostorih. — Seja veseličnega odseka se vrši danes 12. t. m. ob 8 in pol v društvenih prostorih.

Št. Jakobška „Čitalnica“ vabi uljudno na plesni venček, ki ga priredi v soboto 15. t. m. v dvorani „Trg. izobraž. društva“ ul. S. Francesco št. 2. I. — Vstopnina za gospode 1 K, dame 60 stot. — K obilni udeležbi uljudno vabi Odbor.

DAROVIL

— Moški podr. dr. sv. C. in M. v Trstu so nabrali Kolaši v konsumnem društvu pri Sv. Ivanu 6 K 66 stot. — Srčna hvala!

Za Veliki Ciril-Metodov ples združene slovenske mladine doposlali so: Ljudevit Modic, Trst 5 K, Franc Rosmann, trgovec v Trstu 5 K, Sl. Delavsko podporno društvo v Trstu 10 K, Lisec 3 K, Vitek 3 K, Ana Mišič 3 K, Lucija Šerc 3 K, Marija Žitnik 3 K, Ana Keber 1 K, Slovenski duhovnik 10 K, H. C., Gorica 10 K, Anton Vodbršek, Trst 5 K, Ivan Vrščaj, učitelj 4 K, Prabec 3 K, Fran Čarga 4 K, Spinčič Vekoslav, drž. in dež. poslanec 20 K, Karlevaris 4 K, Neimenovani K. I., Stanjel 2 K, Vekoslav Kompara, Sv. Jakob 1 K, Anton Košuta 1 K, Ivan Knaus 6 K, Davorin Skapin, Trst 3 K, Obrtno društvo, Barkovlje 10 K, Zmagoslav Goljevšček, Trst 15 K, Josip Stofa, Sežana 5 K, Marica in G. Bartol 5 K.

V včerajšnjem izkazu čitaj Nepoznan 5 K in dr. Korsano 12 K, mesto 4 K in 11 K kakor je bilo pomotoma natiskano. Vrlim darovateljem iskrena hvala.

Nadaljne prispevke naj se izvoli pošiljati na ugledno „Jadransko Banko“ ali gosp. Vladku Ternovcu, ulica Sette Fontana 4.

Za moško podružnico družbe sv. Cirila in Metoda vsled neke stave med g. Karlom Malalanom in g. Pavlom Zorkom z Opčin plačal prvi 10 K. Od igre na novega leta dan darovala brata Zorko, in sicer Ivan, pismonoša v Kopru in Pavel z Opčin po 5 kron. Skupaj torej 20 kron. Denar hrani uprava.

— Za moško podruž. dr. sv. C. in M. v Trstu je nabral nekdo med udi zavarov. goveje živine v Povirju 3 K. Neki rodoljub daroval 1 K 7 stot. — Denar hrani uprava.

— „Čitalnici“ pri Sv. Jakobu je daroval g. H. Košič, krčmar „All. Ginasio“, 10 K. Srčna hvala.

— Moška podružnica družbe sv. Cirila in Metoda je dobila: 5 K, katere so darovali v kavarni „Minerva“ gg. I. Čuk, J. Kranjc, S. Kumar, A. Markuža in I. Kralj. G. Gregor Zidar iz Rocola je daroval za Božič 20 K, g. A. Petrovec je nabral pri Paganu 5 K 56 stot. — Srčna hvala.

— Za družbo sv. Cirila in Metoda nabral je gostilničar gosp. Birs v ulici Gatteri št. 10. Kron 18.80.

Nar. del. organizacija.

priredi v s o b o t o, dne 15. januarja t. l. ob 8. uri zvečer **javno predavanje.** Predaval bo tov. Cividini o velevažnem predmetu: „Zavarovanje delavcev“. Opozarjamo na to predavanje vse domačine Škedenjce in delavce iz plavža.

Vesti iz Goriške.

x **Žrtev militarizma.** V sredo 5. t. m. okoli 6. ure zjutraj so našli blizu Podgore v takozvanem klancu nekega vojaka tuk. pešpolka št. 47 v napol zmrznjenem stanu. Ko bi bil ostal tam še nekaj časa, bi bil ob življenje. Prenesli so ga v bližnjo hišo, da se je ogrel, na kar je prišel končno k zavesti. Vojak je na to pripovedoval, da je imel njegov oddelek v terek pop. vaje v

dosedaj še ni pokazal. Ko je dr. Martinis predlagal reformo mestne zdravstvene službe in posebno še zboljšanje razmer v bolnišnici, je šel dr. Senigaglia še dalje. Predlagal je stvar, o katerih je morda čital v kakem utopičnem romanu, ki se v kakem romanu tudi zelo lepo in gladko čitajo, ki so pa v praksi neizvršljive. Mestni protofizik dr. Constantini je tudi priznal, da je vse to jako lepo, a vprašal je dr. Senigaglio ob enem, kje naj vzame občina sredstva za vse to? Sredstva! Kaj sredstva! On, dr. Senigaglia, je predlagal (in s tem je storil svojo prokletu dolžnost kakor socialnodemokratski mestni svetovalec). Vse drugo njega ne briga. On ve samo to, da mora kakor socialni demokrat vedno zahtevati česa, kar se ne da izvršiti, vedno pa nekaj več, nego zastopnik kake buržoazijske stranke!

Spazzal. Parlerò per la nostra civiltà italica — govoril bom za našo italijansko civilizacijo. Tako je zaklical, ko sta ga v neki seji galerija in večina vsprejeli s hrupom. In res je mož začel navajati suhe številke o otrocih, ki se klatijo po našem mestu brez šolskega pouka, ter je konečno

vprašal župana, kaj misli ukreniti, da se od strani ta madež na italijanski civilizaciji tržaškega mesta? Ali je bilo gospode v večini kaj sram, da jih je moral priprost delavec opozarjati na njih civilizatorično dolžnost? Ali so čutili ironijo, ki je zvenela iz besedi: Per la nostra italica civiltà? Kdo ve?!

Wilfan. Najmlajši slovenski zastopnik in eden najmlajših členov mestnega sveta sploh. „Sono nato triestino, figlio di madre triestina, padre dei figli triestini — po rojstvu sem Tržačan, sin matere Tržačanke, oče tržaških otrok“. Tako je odgovoril dr. Wilfan na očitaje o „importatiji“. Govori tako krasno italijansko, da ga je „Lavoratore“ postavil dru. Mrachu v izgle, kako bi moral govoriti!

Dr. Wilfan je uvedel v tržaški mestni svet specialiteto: predavanja o slovenski zgodovini. Začel je s sv. Cirilom in Metodoma in letom 864. Ako pojde polagoma, vsako leto za par desetletij naprej, utegne do takrat, ko doživi starost dr. Budinicha, seznaniti Italijane z vso našo zgodovino in jih tudi spreobrniti. Seveda bo treba v to

stop neke slovenske občine, v kateri je edini, inteligentni občinski odbornik predlagal, naj sklene občinski zastop resolucijo, s katero zahteva osnutje slovenskega vseučilišča v Ljubljani. Prvo vprašanje ostalih občinskih odbornikov je bilo, če bi morala občina za slovensko vseučilišče kaj — plačati?! Ko je predlagatelj pojasnil, da bi občino to nič ne stalo, so rodoljubni občinski očetje seveda enoglasno vsprejeli predlagano resolucijo. Dr. Martinis je predlagal, naj občina zahteva od države potrebna sredstva za zgradbo nove, modernim zahtevam odgovarjajoče bolnišnice. Nekateri svetovalci od večine so govorili proti. Tedaj je dr. Martinis vstal in rekel: Zdi se, da me gospodje niso razumeli. Nisem predlagal, da bi bolnišnico zgradili na mestne stroške, ampak da se zgradi novo bolnišnico, ki bi sicer bila last občine, a bi jo plačala država.

Skozi zbornico je šlo neko mrmrjanje, ki je bilo podobno nekakemu: A tako, če nič ne stane, potem je stvar seveda drugačna.... In Martinisov predlog je bil enoglasno vsprejet.

(Zvršetek pride.)

blizini Krmina. Na teh vajah da se je bil izgubil in da je taval okrog dokler se ni utrujen zgrudil na tla.

x **Zagradski most** je zopet postavljen, seveda provizoričnim načinom. Vendar lahko prenaša težo do 800 kg.

x **Vrat si je prerezal** neki Anton Vižintin iz Mirna v trenutku zmedenosti. Prenesi so ga v bolnišnico; možno pa je, da ostane pri življenju.

x **Samomor.** Ženska, ki je v nedeljo skočila v Sočo, je identična s 15-letno Ano Sachse doma iz Štajerske. Služila je pri neki družini v Gorici. Truplo so našli pod mestom pri Barki.

x **Slučaj degeneracije.** V neki družini y sv. Roku je tožila še ne 14-letna deklica svoji materi o vedni slabosti. Konečno je mati poklicala zdravnika, ki je lakonično izjavil, da se nahaja deklica v blagoslovljenem stanu....

Lahko si je predstavljati boleštni dekličinih starih, ko je dekletce izpovedalo, da je imela razmerje z lastnim bratom, ki mu je komaj 17 let!

Telovadno društvo „Sokol“ v Ajdovščini bode imel v nedeljo 16. t. m. ob 3. uri pop. v društveni telovadnici svoj letni občni zbor s sledečim dnevnim redom: 1) Poročilo br. staroste, 2) Poročilo br. blagajnika, 3) Poročilo br. tajnika, 4) Poročilo načelnika, 5) Volitev odbora: a) staroste, b) podstaroste, c) načelnika, d) 6) odbornikov, e) dveh odb. namestnikov, f) dveh pregl. računov, 6) volitev delegatov za zvezni občni zbor, 7) volitev delegatov za župni občni zbor, 8) Slučajnosti.

V slučaju nesklepnosti se bo vršil občni zbor, ne glede na število navzočih, eno uro kasneje.

Iz Skopega. Tukajšno občinsko starašinstvo je soglasno sklenilo v seji 2. januarja t. l. na predlog g. Jos. Živca protesi proti znanim dogodkom v goriški zbornici dne 27. 28. in 29. decembra t. l.

Starašinstvo, ki se je konstituiralo še-le pred kratkim, je s tem pokazalo, da umeva svojo nalogo in se zaveda svojih dolžnosti, ter da hoče varovati ugled naše občine in njenih volilcev.

Da bi tudi v bodočnosti ostalo složno v blagor in zaslobo svojih občanov in izgled napredka.

Vesti iz Istre.

Občinske volitve v Puli. Pri občinskih volitvah v Puli je bil izvoljen v hrvatskem okraju dr. Lajnja kot zastopnik s 305 glasovi in Josip Stihovič kot namestnik s 304 glasovi. V „italijanskem“ okraju je dobil italijanski socijalist Lirussini 880, Hrvat Vitasovič 480 glasov. To znači, da je odst. oddanih glasov. Če se pomisli, 34 je to italijanski okraj, potem je hrvatska stranka lahko popolnoma zadovoljna s svojim uspehom. Kjubu temu govori sinočnji „Piccolo“ o nekem slovenskem porazu. Če je bil kdo poražen, je italijanska liberalna stranka ona, ki je bila poražena.

Pred vsem se ta stranka ni upala ustopiti pod lastno firmo. Zato je nastopila pod firmo neke „Partito popolare“. Na vse zadnje pa je vrgla puško popolnoma v koruzo, ker se ni upala nastopiti pod ptujim imenom. Sam „Indipendente“ je imenoval postopanje sramoto in škandal, a sedaj prihaja „Piccolo“ s trditvijo o — slovenskem porazu! Zato je treba pač drznega čela, kakoršno je lastno le Židom! Danes začnejo volitve v III. razredu.

Podgrad v Istri. Danes, v ponedeljek, je umrla tu po kratki bolezni gospa Zinka Šubic, soproga c. kr. davčnega upravitelja. Bilo ji je komaj 22 let, a srečo zakona je uživala le dve leti. Bila je spoštovana in širno znana kakor hči tukajšnjega narodnega gostilničarja Demojzes-Guja. Ze kakor dekletje je sodelovala v vseh narodnih društvi, na odru, kakor tamburašica in pevka.

Zapušča dva otroka, mlajšemu je osem dni.

Pogreb bo v četrtek ob 2. uri popol. Pevsko društvo „Gorska vila“ se polnostevilno udeležiti pogreba in zapoje žalostinke pokojnici doma in na grobu. P. v. m.!

Iz Artviž. Dolgo smo se borili, da bi dobili šolo. Slednjič — pred letom dnij — smo dosegli toliko, da prihaja učitelj iz Brezovice k nam po trikrat na teden, poučevat naše otročice. V ta namen je najela občina posebno sobo. Ali neizmeren nedostatek, o katerem ne moremo več molčati, je v tem, da so v isti hiši tudi prodajalnica, gostilna, žganjarna in mesnica, kar vse ima skupna glavna vrata, in da je šolska soba nad gostilno. V prvo moti šunder v gostilni pouk, saj se je celo že zgodilo, da je bila med poukom v gostilni godba. Ali naj pravimo, kake izgled dobivajo otroci, ko morajo gledati pijance v različnih pozicijah? Ali ni to naravnost strup za otročice. Mi pošiljamo radi otroke v šolo, da se tam naučijo kaj koristnega in bi vzgajali v poštene ljudi. In tudi gospodu učitelju moramo priznati, da se pošteno trudi v ta namen. Ali kako naj doseže uspehov ob takih razmerah in kako naj navaja otročice k dobremu, ko je toliko prilike, da vidijo slabo?! Prosimo zato kompetentne činitele, naj poskrbe, da se odpravijo vsaj najhujši nedostatk. Če se že drugo ne more preurediti, vsaj vhod v šolo naj bi bil separiran od drugih prostorov.

Razne vesti.

Zvezda-repatica Halley. Učenjaki, astronomi pričakujejo z mrzlično napetostjo pojavljanja znamenite zvezde repatice po imenu Halley, ki jo bo možno opazovati v spomladi t. l., potem, ko se je prikazala leta 1758 in zadnjič leta 1835. Ta zvezda repatica je največja in najkrasnejša, kar jih pozna moderna astronomija. Zato se učenjaki že pripravljajo na važna znanstvena opazovanja.

Odkril jo je slavn astronom Halley, ki je po njem dobila svoje ime. Halley je bil namreč prvi, ki je l. 1682 prorokoval periodično povračanje te zvezde in je napovedal prvega za l. 1758. Kakor je izračunal, tako se je tudi zgodilo. Točno l. 1758 se je prikazala oznanjena repatica; žal da Halley sam ni imel zadoščenja, da bi jo videl, ker je umrl že popred.

Leta 1835 so napravili nadaljna znanstvena opazovanja o tej zvezdi-repatiki, o kateri se ve, da se je pojavljala v gotovih razdobjih že v prastarih časih. Dejanski jo omenjajo kronike že izra vničenja Jeruzalema. Opisujejo jo v obliki goreče sablje, znamenje, ki so je tedaj prebivalci smatrali kakor naznanilo pokončanju svetega mesta.

Sploh je veljala ta repatica za prorokovalko vojske in ta vraža se je ohranila do današnjega dne. Prva slika te zvezde se nahaja v arhivu mesta Tharieuze. Tam hranijo preprogo, ki je v njo vpletena podoba te zvezde v jako fantastičnih obrisih.

Iz kake materije obstoji ta zvezda, tega doslej ni bilo možno dognati z gotovostjo. Vendar se ve, da vsebuje karbolno kislino. Zvezda-repatica Haley bo vidna tudi s prostim očesom 16. marca t. l., ko doseže največji sijaj v jutranjih urah. Opazovati jo bo možno pa tudi o polnoči dne 19. aprila in 20. maja. Ta zvezda-repatica je oddaljena od naše zemlje blizu dvanajst milijonov kilometrov.

Lepa tatica. Pred par dnevi vstopil je v Budimpešti v brzovlak, ki odhaja proti Dunaju nek mlad magnat z neko lepo mlado damo, ki se je nekemu policijskemu agentu, ki je bil na postaji, zdela sumljiva. Vstopil je v vlak tudi agent. Dama, ki je kupila karto do Dunaja, je izstopila že na prvi postaji. Policijski agent jej je sledil in jo aretiriral. Pri telesni preiskavi so našli pri nji 20 bankovcev po 1000 in več bankovcev po 100 kron. V odlični „dami“ se je razkrilo znano, nevarno tatavo Julijo Kowacs, ki ima navado, da svoje sopotnike najprej uspava z nekim uspalnim sredstvom in potem — okrade.

Gospodarstvo.

x **Žival, ki je polna uši,** odrgni z ribjim oljem in sperj jo potem po treh dneh z mlačno vodo, milom in odrgni s četjo. Steljo ki je bila prej v hlevu, odstrani in sežgi ter hlev dobro osnaži.

x **Kedaj naj se svinja pripusti?** Ako pripuščamo premlade svinje, oslabe in dajo le revne pujske. Zato se ne priporoča pripuščati svinje pred 10 mesecem. Najkrepkejšje pujske vrže svinja stara 2—4 leta. Zato se priporoča, naj se ne kolje svinje kaj

DVORANA ZA SODBENE DRAŽBE

ulica Sanità 23-25 prtili šje.

Dražba, ki se vrši danes dne 12. t. m. od 9. do 12. ure dopoldne in od 3 do 5 popoldne.

Mizarske mize, krojaška delavna miza, pult, obešala, razni omoti moškega suknja.

Traberjev muzej. Najlepšo, najcenejšo in obenem znanstveno-podučno zabavo nudi Traberjev anatomski muzej na zemljišču Coroneo, kjer je izloženih nad 1000 podučnih in velezanimivih preparatov. Vsakdo ki obišče muzej, priporoča to zanimivo razstavo. Katalog, ki pojasnjuje posameznosti, je dobiti tudi v slovenskem jeziku.

Čudovito nizke cene :-:

dvokoles, šivalnih strojev, vaskovrstnih gramofonov za gostino, kakor tudi različnih najnovjših plošč. Izvzajajo se tudi vse poprave. Pri **Batjelu, Gorica** Stolina ulica 3—4. Predaja tudi na obroke. — Ceniki franco.

TVRDKA

Adolf Kostoris

skladišče oblek za moške in dečke

Trst, via S. Giovanni 16, I. n.

(zraven Restavracije Cooperativa ex Haekor)

prodaja na mesečne ali tedenske obroke obleke in površnike za moške, perillo itd.

Najdogovornejše cene.

POZOR! Skladišče ni v pritličju ampak v prvem nadstropju

TRST, ul. Cavana 2.

PEKARNA IN SLAŠČICARNA

„FRAN LAMPE“

Predaja svežega kruha 4-krat na dan. — Postrežba točna in na dom.

Slovinci in Slovani vseh dežel!

Kadar potujete skozi Trst, ali pridite v Trst, ne odpotujte, predno ste obiskali znano trgovino „**All' Alpinista**“ TRST, Ulica vino „**San Seba-**“ STIARNO šte. 7.

In vi, Čehi tu bivajoči, vedite, da lastnik te trgovine je rodom Čeh in govori vaš lep jezik. — Njegova trgovina ima vse potrebščine za hribolazce in potovalce sploh.

Udani **D. Arnstein.**

Specijaliteta: usnjati predmeti kakor na primer: kovčegi, torbice itd. poznane tovarne Franco Zeller na Dunaju. Predmeti pripravljeni za darila. — Neprimoljivi angleški plašči tvrde Bough-tof P. Frankenstein & Sons. ■■■■■

Tovarna vozov:

PETER KERŠIČ

Spodnja Šiška pri Ljubljani

priporoča svojo bogato zalogo različnih vozov. Sprejemajo se vsa v to stroko spadajoča dela po primerno nizkih cenah. Za točno in solidno delo se jamči.

Novi : dohodi

za zimsko sezono.

Moške obleke zadnje novosti . . . od K 14 do 45
Moški Paletot 14 „ 50
Jope z ovratnikom iz kožuhovine . . . 11 „ 44
Deške obleke zadnje novosti 9 „ 26
Deški paletot 10 „ 26
Oblečice za otroke od 3 do 10 let . . 6 „ 16
Paletot za otroke od 3 do 10 let . . 9 „ 20

Velika izbira inozemskega blaga. Sprejemajo se naročila za obleke po meri. — Specijaliteta: hlače, srajce, majo in druge potrebščine.

ALLA CITTA' DI TRIESTE
Trst, ulica Giosue Carducci št. 40 (prej Torrente)

Caro & Jellinek

Družba z omejenim poročtvom
Internacionalno prevašanje in solitve
na vse kraje
s posebnimi zaprtimi vozovi.

Telef. 16-27. Trst - Ulica Carradori 15 - Trst.

Zdravljenje krvi

Čaj „Tisočerni cvet“ (Millefiori)

Čisti kri ter je izvrstno sredstvo proti onim slučajem, če peče v želodcu, kakor proti slabemu prebavljanju in hemeroidam. Jeden omot za zdravljenje stane 1 K ter se dobiva v odlikovani v lekarni

Praxmarer. Ai due Mori Trst, veliki trg

Pohišstvo

solidno in elegantno

po zmernih cenah

Rafaele Italia

TRST — Via Maloanton

Oglase je treba naslovljati na INSERTATNI oddelek „EDINOSTI“

Ernest Pegan, Trst

Ulica Caserma 19 (nasproti kavarne Commercio)

Trgovina s svežim in pre-kajenim svinjskim mesom.

Vse vrste salam. Najfin. sir. Mast. Konserve. Praške in graške gnjati.

Razne klobase. — Moderno opremljen buffet.

Vodno sveže DREHERJEVO PIVO. — KRAŠKI TERAN. — Garantirana PRISTNA VINA iz vipavsko vinarstvo zadrage. — ŠAMPANJEC. — DE-SERTNA VINA. — LIKERJI ODLIKOVANIH TVRDK.

Gostilničarjem se daje primeren popust.

RESTAVRACIJA

PASSEGIO SANT' ANDREA št. 38
Toči izvrstno pivo, vino 1. vrste. Dobra kuhinja. Velika dvorana in posebna soba za družina. F. Erjavec biški lastnik gostil. ALLA STELLA.

„AGLI ANTICHI CAMPI ELISI“ :: TRST

po prvem porodu, marveč naj se redi nadalje za pleme. Nad 4 leta stara svinja tudi ni več dobra za pleme, ker daje slabotne mladice in ima tudi manje mleka. Tudi meso prestarjih svinj ni mnogo prida.

x Krta preženeš najlažje, če mu v krtine ali luknje utakneš cunj, napojene s petrolejem. Ker mu je duh zopern, vbeži.

BRZOJAVNE VESTI.

Ban Rauch na Dunaju.

BUDIMPEŠTA 11. Ogr. biro poroča z Dunaja: Jutri ob 11. uri predpoludne bo ban Rauch vsprejet od cesarja v privatni avdijenci v Schönbrunu, da mu čestita povodom novega leta. Danes ob 5. uri pop. je baron Rauch posetil ministra za unanje stvari grofa Aehrenthala.

Preiskava proti Hofrichterju.

DUNAJ 11. „Zeit“ poroča, da se nadaljuje preiskava proti Hofrichterju. Material je že tako narasel, da so morali prinesiti v prostore vojaškega sodišča posebno železno omaro, kjer so shranili dokumente. Preiskavo vodijo tako tajno, da ne morejo niti uradniki vojaškega sodišča videti spisov, ampak so isti na razpolago samo štirim osebam, ki jim je poverjena preiskava. S Hofrichterjem, ki ga zaslišujejo vsak dan, postopajo sedaj mileje in mu dovoljujejo tudi čitati. Sedaj se kaže Hofrichter mnogo zaupljiveji in mirnejši.

Atentat na profesorja.

DUNAJ 11. „N. Fr. Presse“ poroča: Krojaški pomočnik Soukup je z revolverjem ustrelil na profesorja za ušesne bolezni dr. Aleksandra v veži hiše, kjer stanuje profesor, ne da bi ga bil zadel. Soukup, ki so ga aretirali, ni bil zadovoljen z vspehom operacije. Tožil je profesorja, ali so ga bili zavrnil v vseh instancah.

Potovanja srbskih parlamentarcev.

BELIGRAD 11. Po zaključku dosedanjega zasedanja skupščine se večje štev. posl. skupščine poda na potovanje po evropskih deželah. Poslanci, ki obiščejo najprej Avstro-Ogrsko, potem Nemčijo, Rusijo, Anglesko, Francosko in Italijo, bodo na tem potovanju proučevali gospodarske odnose teh dežel.

Francoska zbornica.

PARIZ 11. Danes je bilo otvoreno redno zasedanje parlamenta. Senat izvoli svoj biro v četrtek. — Predsednikom zbornice je bil s 300 glasovi izvoljen Brisson, protukandidata ni bilo.

Nemški državni zbor.

BEROLIN 11. Danes se je sestal drž. zbor.

Gališki deželni zbor.

LVOV 11. Deželni zbor je danes zopet pričel svoje delovanje.

Atentat na Stolipina.

PETROGRAD 11. Ko se je ministerski predsednik vozil v avtomobilu v Petropavlovsko stolnico k molebstvijam za pokojnega velikega kneza Mihaila Nikolajeviča, je eksplodiral motor njegovega avtomobila. Stolipin je takoj skočil z avtomobila. Da ni skočil Stolipin z avtomobila, bi bil gotovo ponesrečil. Sodi se, da je to delo revolucionarcev.

Hakki bej — vezir.

CARIGRAD 11. Sultan je Hakki beju podelil naslov vezirja, s katerim je združen naslov „paša“.

Pruska zbornica.

BEROLIN 11. Ko je predsednik otvoril sejo, je ministerski predsednik Bethmann-Hollweg pozdravil zbornico in zagotavljal, da si bo prizadeval ohraniti zaupanje zbornice. Potem je finančni minister Rheinbaben podal svoj finančni ekspozé.

Pruski proračun.

BEROLIN 11. Pruski državni proračun za 1910 pokazuje 3837,412.963 mark prihodkov, 3725,019.542 mark rednih in 208,393.421 mark izrednih izdatkov, skupno 3929,412.963 mark. Potemtakem je primanjkljaja 92 mil., ki se ga pokrije z najetjem posojila.

Kristijanija 11. Novoizvoljeni storting se je danes sestal.

Kontoristinja Slovenka z lepo pisavo se sprejme tako. Mesečna plača K 20. Akceptirani go-podični se povrno veznja III. razreda do Prage. Ponudbe naj se pošiljajo na „VY-BROVO TOVARNO HRANIL — PRAGA VIII.“

SLOVANI! podpirajte samo svoje narodno podjetje **SLOVANI!**

SLOVANSKO KNJIGARNO in PAPIRNICO

JOSIP GORENJCA, Trst, ul. Valdirivo 40.

Angelo Cantoni, ulica Rojano šte. 2

(hiša Tuzzi) bogato založena

prodajalnica manufaktur. blaga

in drobnih predmetov z bogato izbero blaga za ZIMSKO sezono

Velika izbora: perila, srajc, ovratnikov, ovratnic in nogovic po najzmernejših cenah.

Podpirajte družbo sv. Cirila in Metedija!

Prodajalnica oblek

ulica Giosuè Carducci 32 **J. Farchi,** ulica Giosuè Carducci 32

s zalogo elegantnih oblek zadnje novosti in elegantnega kroja. - CENE ZMERNE.

Izvršujejo se obleke po meri v lastni krojačnici.

ulica Giosuè Carducci št. 32, Trst

Odlikovana delavnica in zaloga

sedlozja in potnih predmetov

FRIDERIK HERTAUS, TRST, ulica Stadion šte. 10.

Fondo Coroneo. Fondo Coroneo.

Traberjev anatomični in patolog. muzej

Razstava ljudskih bolezni in pokončevanje istih.

Ljudska znanstvena predavanja se vrše ob 10., 11., 12., 4., 6. in 8. uri.

V petek samo za ženske. Katalogi v sloven. jeziku.

Vstopnina 40 stotink. Vojaki do narednika 20 stotink.

Tvornica --- dežnikov

PAOLO MINOLA

je preskrbljena ob priliki preselitve na **Corso šte. 37** tik tvrde GREINIZ

z raznovrstn. dežniki

od najnavadnejše do najfinejše vrste.

Giovanni di Giov. Kanobel

Pošiljatve, komisije in zastopstva.

Sprejema plačila carine za vsakovrstno blago, prejeme in oddaje na domu, pošiljatve po morju in železnici. Prejem kovčegov kakor tudi prevajanje pohištva v mestu na vse kraje.

TRST, ulica Anastasio št. 10, TRST

Telefon št. 2387.

Prodaja se mlekarne dobroidbe, prodaja se radi družinskih razmer naslov „EDINOST“.

Odlikovani fotografski atelje

A. JERKIČ, Trst, ul. Poste 10, Gorica, Gosposka ulica 7.

Gospodična ki govori slovenski, italijanski in nekoliko nemški, želi najti v službo kot prodajalka ali blaginčarka. Priprane ponudbe pod „USTANAK“ na „Ins. odd. Edinosti“.

Pes na prodaj lep, komaj leto star, vro jak domač. Naslov pove Inzer, odd. Edinosti (1890)

Salon nov prodaja krojač zraven kavarne Commercio, Via Lavatola, 5.

Guerrino Marcon

Trst - ulica Tivarnela št. 3

Telefon 16-64.

ZALOGA VSAKOVRSNEGA Ogija in Premoga.

ANTON REPENŠEK

knjigovez v Trstu, via Osellia 9

priporoča slavemu občinstvu

svojo moderno urejeno delavnico.

v kateri se izvršujejo vsa v to stroko spadajoča dela točno in po zmernih cenah.

— SVOJI K SVOJIM! —

Giuseppe Grisi

Uvoz in izvoz jaje in perutnine

— Izkjučna prodaja perutnine —

Trst - ulica Campanile št. 15

vis-à-vis Alberti

: VEDNO VELIKI DOHODI :

kokoši. Specialiteta: letošnji piščanci za pečenje in praženje. Poučarje, gosi (stare tri leta), kakor tudi PURANI.

Nova prodajalnica ur in dragocenosti

G. BUCHER

(ex drug Drag. Vekjeta)

CORSO šte. 39 — TRST

Največji projekt prodaje. BRAVO VEKJET.

Bogati izbor zlatarne, srebrnine, dragocenosti in čopit ur. Kupuje in amenjuje stare ciste in stebre z novimi predmeti. — Srebrne narobe in popravila vseh vrst, srebrne in čopne ure. — Cene zmerne.

Zaloga obuvala

in lastna delavnica

PAVEL VISINTINI

Trst, ul. Giosuè Carducci 31.

Velika izbora moških in ženskih čevljev. — Poprave se izvršujejo točno in solidno

po zmernih cenah

Po nizki ceni

se dobijo hišne in kuhinjske potrebščine, orodja za razna rokodelstva ter železnine. Bogat izbor lončene posode, pri

UMBERTO CESCÀ, TRST

Via della Caserma šte. 11.

ALEKS. FRANC MAYER - TRST

žgalnica kave

TELEFON 1743.

Najboljši vir za dobivanje pržene kave.

Tovarno in delavnice pohištva in stavbenih izdelkov v SOLKANU pri Gorici.

Zaloga izdelanih in: Gorica, drž. kolod., Solkan

Mizarska zadruga v Solkanu

Osrednje ravnateljstvo.

ZALOGE: SOLKAN, TRST, via Caserma 4

ZALOGE: REKA, Via Pile 2 SPLIT, novoje obali

Brz.: ZADRUGA - Trst

Telef. št. 1631 interurban

Žage v Soteski (Bohinj)

Letna produkcija

— K 1,000.000 —

HOTEL BALKAN 70 sob, elektr. razsvetljava, lift, kopelji CENE ZMERNE. J. KÜGL. **HOTEL BALKAN**